

YAC Data Analyzer

wersja 4.13

QuickStart

Spis treści

Rozdział I Wstęp	2
1 Instalacja	2
2 Kontakt	2
Rozdział II Otwieranie badań	3
Rozdział III Analizy	3
1 Definiowanie nowej analizy	4
2 Kreatory i parametry	5
3 Tabele	7
4 Edycja tabel	7
Zmiana aktywnych wartości parametrów w warstwach	8
Edycja, dodawanie i usuwanie parametrów	9
Tryb edycji tabel	10
Przenoszenie parametrów między wymiarami	11
Edycja parametrów	11
Zakończenie trybu edycji	11
Sortowanie tabel	12
Kopiowanie tabel do schowka	12
5 Wykresy	13
Edycja wykresów	14
Szablony wykresów	14
Kopiowanie wykresów do schowka	15
Rozdział IV Raporty	15
1 Zapisywanie i otwieranie	15
2 Przenoszenie i kopiowanie elementów	16
3 Druk i eksport	16
Rozdział V Przykłady	17
1 Rozkład odpowiedzi z jednego lub wielu pytań	17
2 Średnie z jednego lub wielu pytań	18
3 Wyniki w wybranej grupie docelowej	19
4 Porównanie wyników w dwóch grupach docelowych	20
5 Sprawdzenie związku między dwoma pytaniami	21
6 Trendy zachowań konsumenckich	22
7 Rozkład odpowiedzi z pytania złożonego	23

1 Wstęp

Program YAC Data Analyzer służy do analizy danych pochodzących z badań rynkowych. Niniejszy dokument jest wprowadzeniem do obsługi aplikacji i przeznaczony jest dla osób, które chciałyby szybko zacząć z niej korzystać.

Natomiast w dokumencie "YAC Data Analyzer - Podręcznik użytkownika" opisane są szczegółowo wszelkie aspekty korzystania z programu YAC Data Analyzer.

1.1 Instalacja

Program YAC Data Analyzer działa wyłącznie na komputerach PC pracujących pod systemami operacyjnymi Microsoft: Windows 9x, Windows NT, Windows 2000 lub ich nowszymi wersjami.

Aplikacji nie trzeba w żaden specjalny sposób instalować - wystarczy wgrać do dowolnego katalogu na komputerze pliki programu (plik `.exe`, pliki pomocy `.chm`, pliki dokumentacji `.pdf`, ewentualnie inne pliki dostarczone wraz z aplikacją).

Dane chronione

Prosimy jednak pamiętać, że niektóre badania dystrybuowane z programem YAC Data Analyzer chronione są przed nielegalnym kopiowaniem.

Przy zakupie licencji na tego typu dane należy określić, czy licencja ta jest na konkretny komputer, czy też ma to być licencja sieciowa.

Jeżeli jest to licencja jednostanowiskowa, należy dostarczyć firmie dystrybuującej dane kod tego komputera. Służy do tego program `YCG.exe` (YAC Code Generator).

Jeżeli jest to licencja sieciowa, to w firmie użytkownika powinien zostać wyznaczony jeden komputer, który będzie pełnił rolę serwera licencji. Kod tego komputera należy dostarczyć firmie dystrybuującej dane. Następnie na tym komputerze powinien zostać uruchomiony program `YLSWin.exe` (YAC License Server).

W przypadku licencji sieciowych, komputery z uruchomionym programem YAC Data Analyzer muszą mieć dostęp do serwera licencji po protokole UDP, porcie 10101.

Dokładny opis licencjonowania oprogramowania i dystrybuowanych pod nim badań znajduje się w dokumencie "YAC Data Analyzer - Podręcznik użytkownika".

1.2 Kontakt

W razie pytań dotyczących programów i procedur wymienionych w niniejszym dokumencie prosimy o kontakt:

YAC Software
support@yac.com.pl
www.yac.com.pl

Uwaga

W razie pytań dotyczących samych danych i badań dystrybuowanych wraz z programem YAC Data Analyzer, prosimy o kontakt z firmą, od której otrzymali Państwo dane.

2 Otwieranie badań

Aby móc analizować w programie dane z wybranego badania, należy to badanie najpierw otworzyć. Służy do tego pozycja **Badanie | Otwórz...** Pojawi się standardowe okno wyboru pliku - należy wybrać plik o rozszerzeniu `.das` (Data Analyzer Survey).

Po otwarciu badania pojawi się okno Menedżera Badania, w którym przedstawione są podstawowe informacje o badaniu. Jeżeli do danych dołączone zostały dokumenty opisujące szczegółowo to badanie, w lewym widoku pojawi się pozycja **Strony informacyjne**. Tam najczęściej opisywane są: zawartość badania, dobór próby, kwestionariusz i tym podobne informacje.

Aby analizować dane z innego badania, należy po prostu otworzyć inny plik `.das`.

W menu **Badanie** znajduje się lista ostatnio otwieranych plików (pod pozycją **Ostatnie**). Jest to łatwy sposób na otwieranie badań, z których użytkownik korzysta najczęściej.

3 Analizy

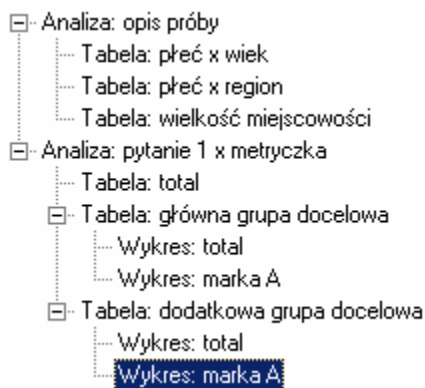
W programie YAC Data Analyzer dane z badań analizuje się za pomocą analiz.

Analizy są to zdefiniowane parametry (jak fale, grupy docelowe, zestawy pytań, statystyki), które umieszczane są w tabelach (np. w warstwach, wierszach lub kolumnach). Umieszczenie parametrów w odpowiednich wymiarach pozwala na dowolne krzyżowanie parametrów i ich analizę pod wieloma kątami.

Na podstawie tabeli można definiować wykresy; do jednej tabeli może być podłączonych wiele wykresów.

Z kolei same analizy są umieszczane w raportach; w jednym raporcie może się znajdować jedna lub wiele analiz. Raporty są zapisywane na dysk jako pliki o rozszerzeniu `.dar` (Data Analyzer Report).

Strukturę jednego raportu / pliku przedstawia poniższy przykład:

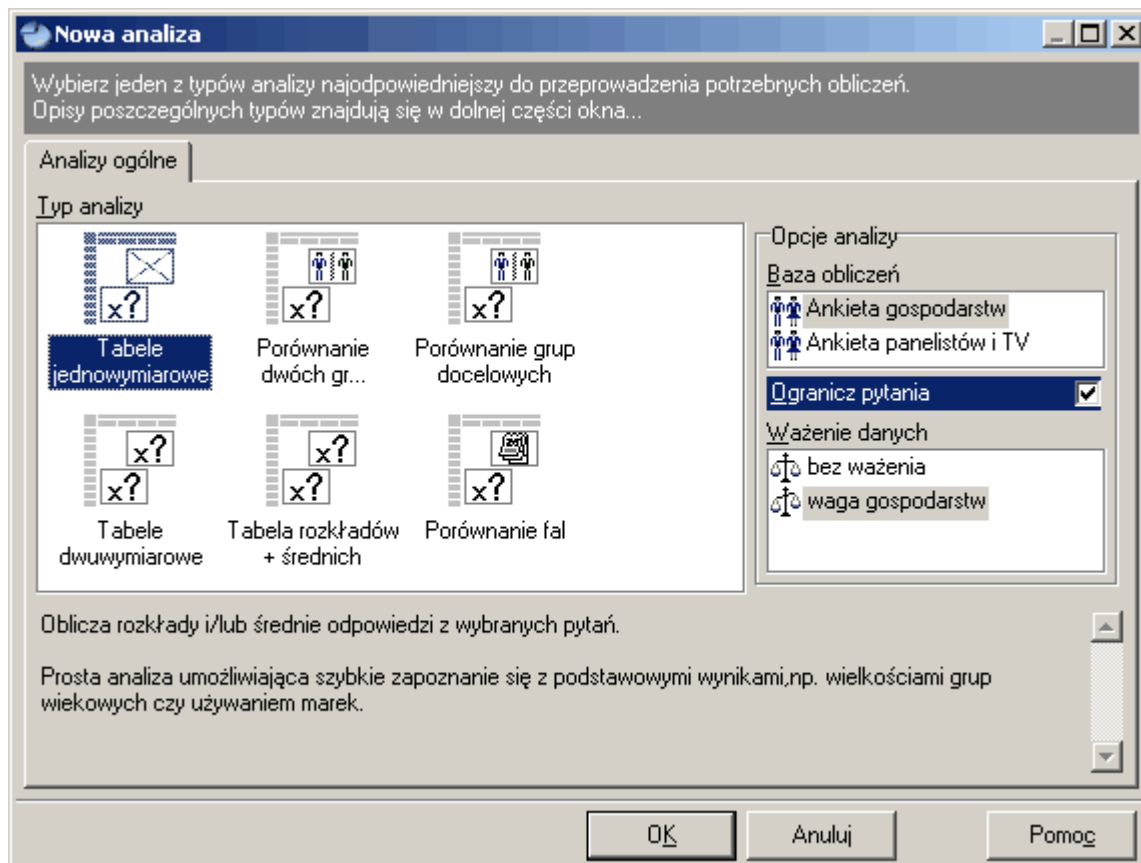

Parametry, tabele i wykresy są dokładniej opisane w kolejnych rozdziałach. Obsługa raportów opisana jest w rozdziale [Raporty](#).

3.1 Definiowanie nowej analizy

Aby zdefiniować nową analizę, należy wybrać menu **Analiza | Nowa** (skrót **Ctrl+N**).

Pojawi się okno dialogowe, w którym zostaną przedstawione dostępne typy analiz:

Na dole ekranu znajduje się krótki opis aktualnie podświetlonego typu analizy. Podwójny klik na wybranym typie (lub akceptacja przyciskiem **OK**) pozwoli na zdefiniowanie analizy tego typu.

Na kolejnych zakładkach mogą się znajdować inne typy analiz. Np. na widocznej na powyższym ekranie zakładce **Analizy czytelnictwa** (dostępnej w badaniach czytelnictwa prasy) znajdują się elementy:

W prawej liście okna **Nowa analiza** wyświetlone są dostępne w badaniu wagi analityczne. Należy wybrać jedną z nich (po zdefiniowaniu analizy wagę będzie można zmienić). Lista wag zależy od konfiguracji badania przez firmę dystrybuującą dane; jeżeli jest tylko jedna waga analityczna, lista nie będzie widoczna.

3.2 Kreatory i parametry

Po wybraniu typu analizy zostanie przedstawiona użytkownikowi seria okien dialogowych pozwalających zdefiniować kolejne parametry analizy. Następnie parametry te zostaną umieszczone w domyślnych dla wybranego wcześniej typu analizy wymiarach tabeli (warstwach, wierszach, kolumnach).

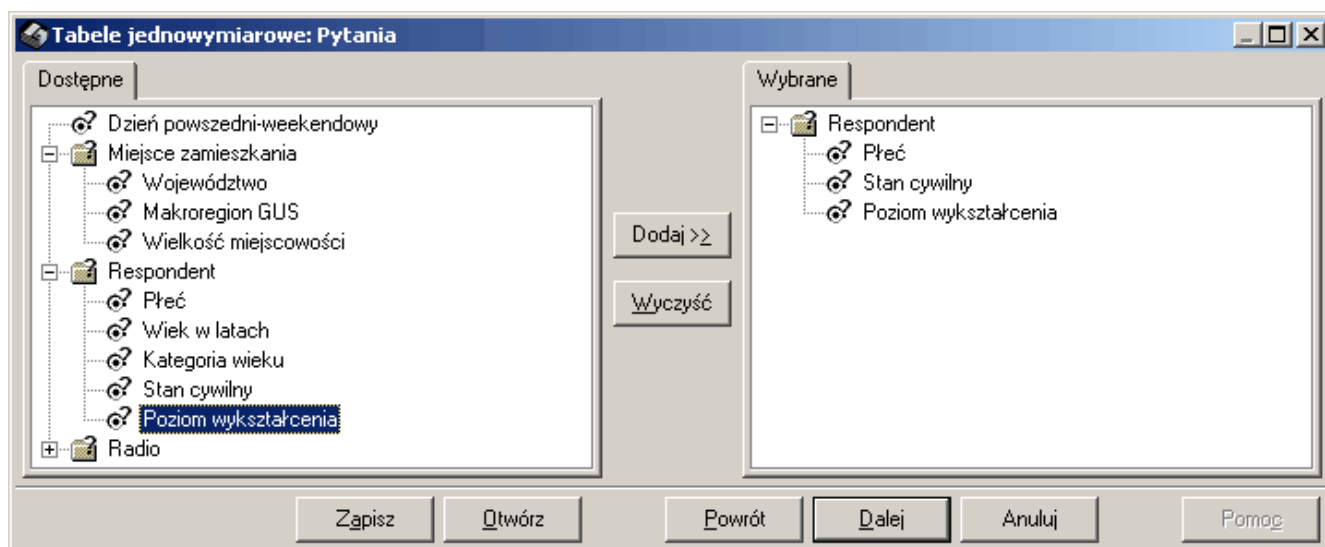
Typ analizy, lista parametrów i ich umiejscowienie w tabeli będą dalej nazywane **kreatorami**. W programie dostępna jest zatem lista kreatorów pozwalających na szybkie definiowanie najczęściej wykorzystywanych tabel analitycznych.

Najczęściej definiowanymi parametrami w kreatorze są:

- fale (dla badań wielofalowych),
- grupa docelowa,
- pytania.

Dla innych kreatorów (np. badań czytelnictwa) dostępne są też inne parametry (np. pisma lub wskaźniki czytelnictwa).

Większość z okien parametrów ma następującą organizację: po lewej wyświetlane są dostępne elementy (np. wszystkie pytania), po prawej - wybrane elementy. Przeniesienie elementów z "dostępnych" do "wybranych" na ogół możliwe jest za pomocą podwójnego kliknięcia na elementach z lewej lub po wybraniu odpowiedniego przycisku ze środkowego panelu, jak w przykładzie poniżej:

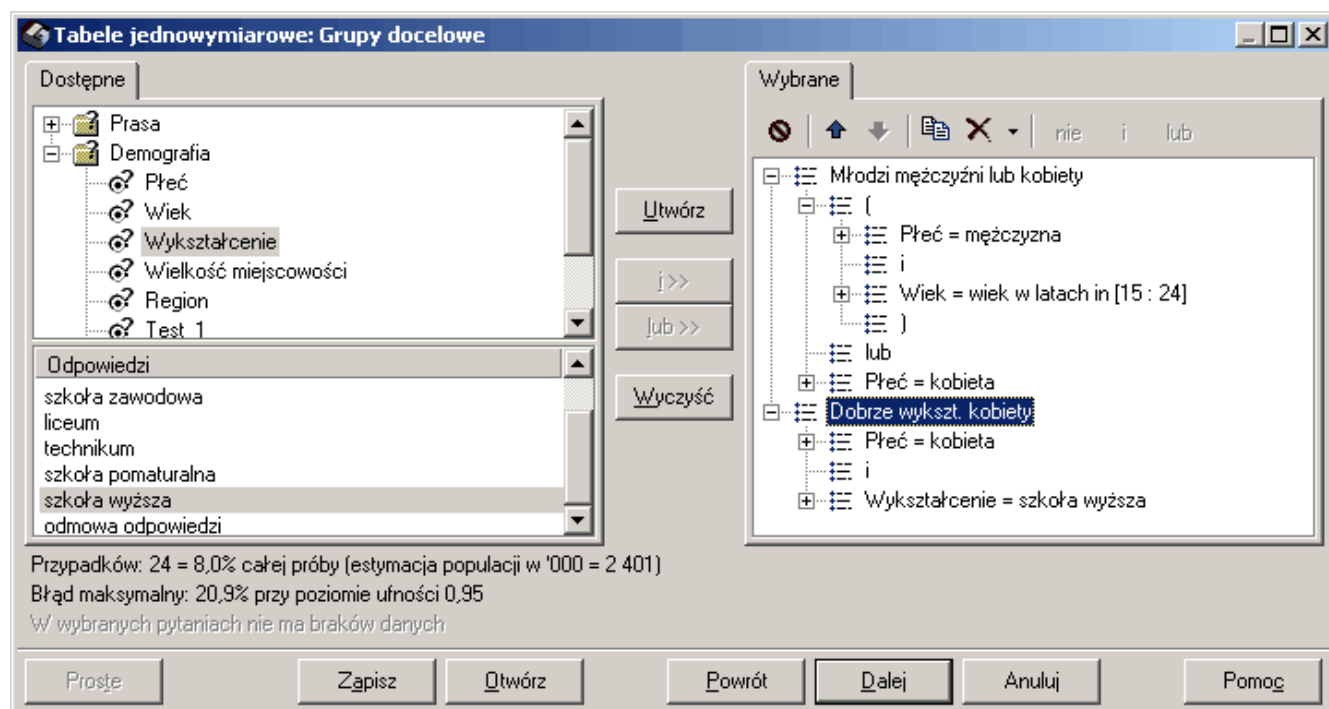
Z lewej wyświetlone są wszystkie pytania dostępne w badaniu, z prawej - pytania, które znajdują się w tabeli.

Jeżeli często korzystamy z jakiegoś ustawienia parametru (np. ze stałej listy pytań, przez które przecinamy odpowiedzi z innych pytań), może okazać się nużące wielokrotne definiowanie parametru. Można wtedy zapisać taki parametr do pliku parametrów (przycisk **Zapisz**) a następnie, zamiast edycji, odpowiednią definicję wczytać (przycisk **Otwórz**).

Aby zaakceptować definicję aktualnego parametru i przejść do definicji kolejnego parametru, należy nacisnąć przycisk **Dalej**.

Niektóre parametry mają dwie wersje okna dialogowego: do prostych definicji i do złożonych. Ten drugi typ pozwala na bardziej złożone definicje, jednak obsługa okna jest bardziej skomplikowana.

Przykładem definicji złożonej może być definicja grup docelowych:

3.3 Tabele

Po zdefiniowaniu wszystkich parametrów program na podstawie kreatora zdefiniuje tabelę, tzn. umieści zdefiniowane parametry w warstwach, wierszach i kolumnach:

	A	B	C
1		Cnt (W)	Layer (%)
2	Makroregion GUS		
3	centralny	33,0	24,4
4	wielkopolski	13,0	9,6
5	śląski	23,0	17,0
6	zachodni	16,0	11,9
7	pomorski	19,0	14,1
8	północno-wschodni	11,0	8,1
9	wschodni	3,0	2,2
10	małopolski	17,0	12,6
11	Poziom wykształcenia		
12	podstawowe	19,0	14,1
13	zasadnicze zawodowe	31,0	23,0
14	średnie	61,0	45,2
15	wyższe	24,0	17,8
16	brak odpowiedzi	0,0	0,0

Ostrzeżenie | Uwagi | Notatki

To jest wersja demonstracyjna badania lub programu.
Wyniki oparte są na niereprezentatywnych danych i nie powinny podlegać statystycznej interpretacji.

Powyższe okno przedstawia raport, w którym:

- z lewej przedstawiona jest zawartość raportu (spis treści); zaznaczona jest nowo zdefiniowana tabela,
- z prawej wyświetlona jest tabela; w warstwach znalazły się fale i grupy docelowe, w wierszach wybrane pytania, w kolumnach - domyślne dla tego kreatora statystyki,
- w dolnej części okna znajduje się kilka zakładek z dodatkowymi informacjami.

3.4 Edycja tabel

Tabela została utworzona na podstawie zdefiniowanych wcześniej parametrów i ustawień domyślnych kreatora. Wszelako, mając już zdefiniowaną tabelę, można ją zmieniać na wiele sposobów.

3.4.1 Zmiana aktywnych wartości parametrów w warstwach

Dla każdego parametru w warstwach wybrana jest zawsze jedna jego wartość aktywna - dla tej wartości zostanie przeliczona tabela. Można jednak wybrać inną z wartości, naciskając na strzałkę skierowaną w dół. Zatem przy poniższym domyślnym ustawieniu:

Wszystkie fale   Mężczyźni   N = 135

można szybko zmienić np. fale na:

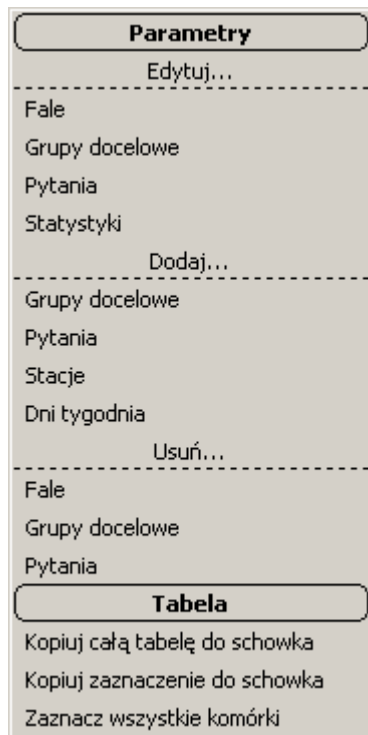

Fala 3   Mężczyźni   N = 45

Po takiej zmianie tabela zostanie automatycznie przeliczona (proszę też zwrócić uwagę na zmianę liczebności z prawej strony paska; liczebność ta opisuje faktyczną liczbę respondentów spełniających wszystkie kryteria w warstwach; w powyższym przykładzie mamy zatem 45 mężczyzn w trzeciej fali).

3.4.2 Edycja, dodawanie i usuwanie parametrów

Parametry związane z tabelą możemy edytować i ewentualnie z niej usuwać. Możemy także dodawać nowe parametry i umieszczać je w wybranych wymiarach tabeli. W tym celu należy kliknąć prawym przyciskiem myszy na obszar obliczeń tabeli. Pojawi się menu lokalne:

W pierwszym obszarze menu (pod pozycją **Edytuj...**) wyszczególnione są parametry, które znajdują się obecnie w tabeli. Klikając na jeden z nich przejdziemy do okna edycji parametru. Po akceptacji zmian tabela zostanie odświeżona i przeliczona.

W kolejnym obszarze menu (pod pozycją **Dodaj...**) wyszczególnione są parametry, które możemy do tabeli dodać. Mogą to być parametry dostępne w innych kreatorach a także kolejne parametry istniejącego już typu, np.: dodatkowy parametr **Pytania**. Tabela zostanie odświeżona i przeliczona po umieszczeniu nowego parametru w jednym z wymiarów tabeli.

W ostatnim obszarze menu dotyczącym parametrów (pod pozycją **Usuń...**) wyszczególnione są parametry, które znajdują się obecnie w tabeli. Klikając na jeden z nich, po potwierdzeniu decyzji możemy usunąć parametr z tabeli. Tabela zostanie odświeżona i przeliczona.

3.4.3 Tryb edycji tabel

Wcześniej omówione operacje pozwalały na zmianę aktywnych wartości parametrów w warstwach oraz na edycję parametrów, ich usuwanie z tabeli i dodawanie do tabeli.

Jednakże, tabele w programie YAC Data Analyzer są tabelami przestawnymi, co oznacza, że parametry można także przemieszczać między wymiarami. Do tego celu służy tryb edycji tabeli, do którego przechodzi się za pomocą, umieszczonego nad tabelą, przycisku:

W tabeli pojawiają się dwa dodatkowe panele oraz okno **Parametry**:

Fala 3

Mężczyźni

N = 45

	A	B	C
1		Cnt (w)	Layer (%)
2	Makroregion GUS		
3	centralny	10,0	22,2
4	wielkopolski	7,0	15,6
5	śląski	6,0	13,3
6	zachodni	5,0	11,1
7	pomorski	7,0	15,6
8	północno-wschodni	3,0	6,7
9	wschodni	2,0	4,4
10	małopolski	5,0	11,1
11	Poziom wykształcenia		
12	podstawowe	5,0	11,1
13	zasadnicze zawodowe	11,0	24,4
14	średnie	20,0	44,4
15	wyższe	9,0	20,0
		0,0	0,0

Statystyki

Parametry

Fala

Fala 3
Fala 2
Fala 1

Grupy docelowe

Pytania

Statystyki

OK

Pomoc

Pytania

Panel w lewym dolnym rogu przedstawia parametry, które znajdują się w wierszach (tutaj: **Pytania**). Panel w prawym górnym rogu przedstawia parametry znajdujące się w kolumnach (tutaj: **Statystyki**). Okno **Parametry** przedstawia wszystkie dostępne w analizie parametry.

3.4.3.1 Przenoszenie parametrów między wymiarami

Aby przenieść parametr między wymiarami należy "chwycić" parametr myszą i przeciągnąć go do innego wymiaru tabeli (będąc kursorem nad panelem parametru należy wcisnąć lewy przycisk i nie puszczając go przeciągnąć parametr nad obszar innego wymiaru tabeli). Gdy parametr znajdzie się w obrębie panelu wymiaru, na który chcemy go przenieść, kolor panelu zmieni się z granatowego na szary.

Jeżeli upuścimy parametr poza którykolwiek z wymiarów, parametr zostanie usunięty z tabeli. Parametr nadal będzie zdefiniowany w analizie, lecz przy obliczaniu wyników program nie będzie tego parametru uwzględniał. Parametr można przywrócić do tabeli przenosząc go do jednego z wymiarów z okna **Parametry**.

Widzieliśmy już, że w warstwach może znajdować się wiele parametrów. Także w wierszach i kolumnach możemy umieścić wiele definicji - będą one wtedy zagnieżdżone, jak pokazuje poniższy przykład (po przeniesieniu fal z warstw do kolumn):

The screenshot shows the YAC Data Analyzer interface. At the top, there is a dropdown menu set to 'Mężczyźni' and a label 'N = 45'. Below this is a table with columns A, B, C, and D. Row 1 has 'Cnt (W)' in column C and 'Layer [%]' in column D. Row 2 is 'Makroregion GUS'. Rows 3-17 show a hierarchy of regions (centralny, wielkopolski, śląski, zachodni) with nested parameters 'Fala 1', 'Fala 2', and 'Fala 3'. A 'Pytania' dialog box is open over the table. On the right, the 'Parametry' dialog box is open, showing a list of parameters: 'Grupy docelowe', 'Pytania', and 'Statystyki'. The 'Statystyki' parameter is selected.

W ten sposób można budować dowolne tabele z dowolnym zagnieżdżaniem parametrów w wierszach i / lub kolumnach.

3.4.3.2 Edycja parametrów

W trybie edycji tabeli poza przenoszeniem parametrów między wymiarami tabeli, można je także edytować. Wystarczy kliknąć dwukrotnie na panelu parametru.

3.4.3.3 Zakończenie trybu edycji

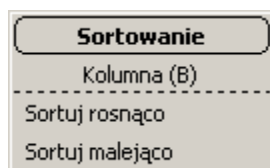
Zakończenie trybu edycji następuje po ponownym wciśnięciu przycisku:

Następnie program automatycznie przeliczy tabelę w nowej postaci.

3.4.4 Sortowanie tabel

Klikając prawym przyciskiem myszy na nagłówku kolumny lub wiersza, można tabelę posortować (po odpowiedniej kolumnie / wierszu). Ukaże się menu lokalne:

pozwalające włączyć sortowanie rosnąco lub malejąco. Kolejny klik na tej samej kolumnie / wierszu pozwala zmienić kierunek sortowania lub anulować sortowanie.

Uwaga

Tabelę można sortować jednocześnie po wielu kolumnach i / lub wierszach.

3.4.5 Kopiowanie tabel do schowka

W menu lokalnym dostępna jest także możliwość kopiowania wyników do schowka. Wyniki te można następnie wkleić w innej aplikacji, np. arkuszu kalkulacyjnym czy edytorze tekstów.

Wyniki będą skopiowane wraz z podstawowymi informacjami o definicjach parametrów.

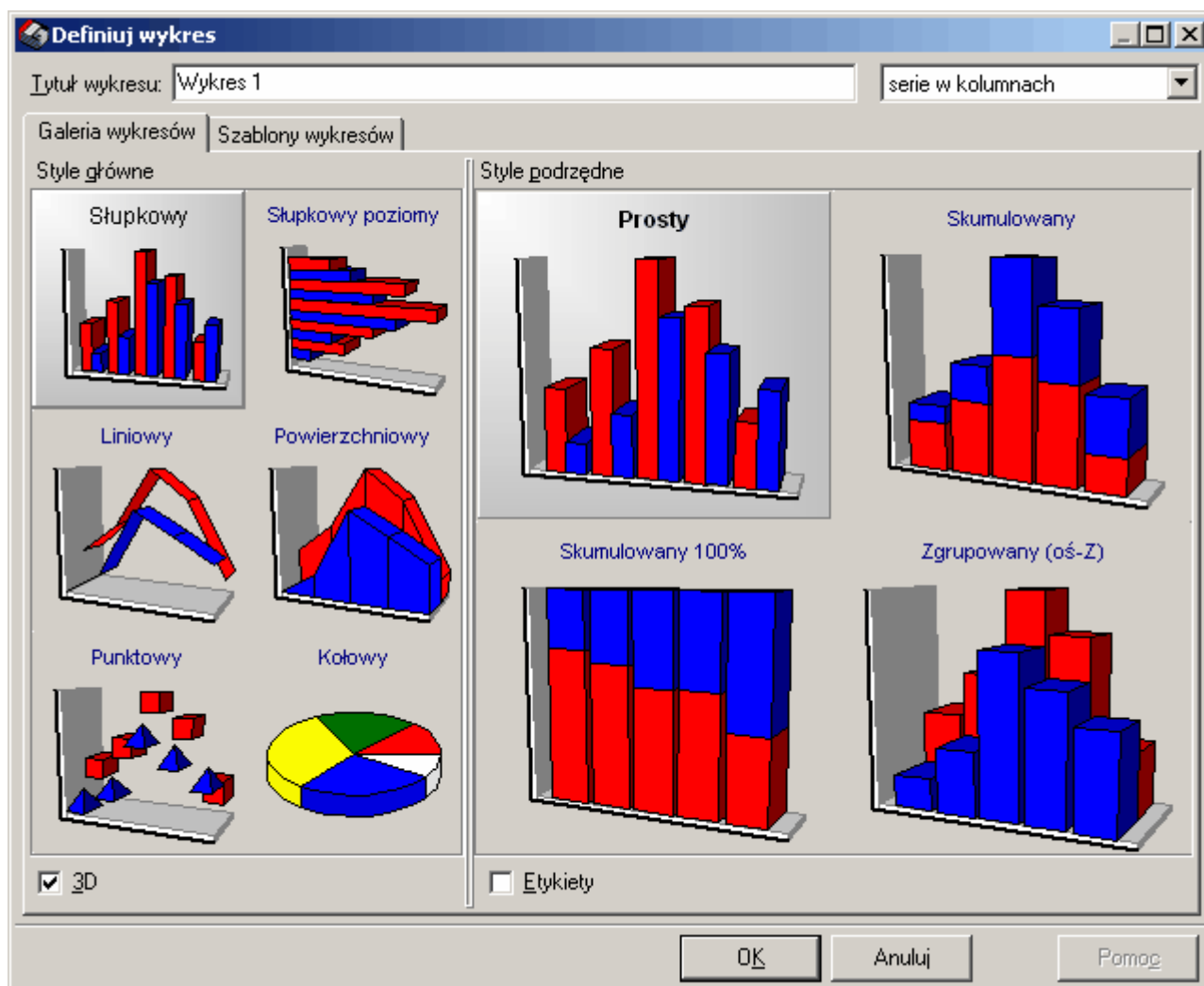
3.5 Wykresy

Na podstawie tabel można definiować różnego typu wykresy.

W tym celu należy zaznaczyć w tabeli myszą pewien obszar (można wybrać klikając na nagłówkach kolumn / wierszy lub zaznaczając dowolny obszar tabeli wybierając jej komórki) a następnie wybrać przycisk:

Ukaże się okno, w którym należy wybrać jeden z typów wykresów:

W lewej części okna wykresy podzielone są na główne typy, w prawej przedstawione są podtypy. Dodatkowo można określić:

- tytuł wykresu,
- czy serie danych są w wierszach czy w kolumnach zaznaczonego obszaru tabeli,
- czy wykres ma być dwu- czy też trójwymiarowy,
- czy przy punktach wykresu mają być przedstawione ich etykiety.

Na drugiej zakładce znajdują się szablony wykresów zdefiniowanych przez użytkownika. Ta opcja omówiona jest w punkcie [Szablony wykresów](#).

3.5.1 Edycja wykresów

Po zaakceptowaniu typu nowy wykres zostanie dołączony do raportu jako element tabeli.

Następujące przyciski w pasku narzędziowym pozwalają na edycję wykresu:

	kopiowanie wykresu do schowka jako bitmapa lub meta-plik
	przełączanie między dwu- a trójwymiarowym wyglądem wykresu
	włączenie / wyłączenie perspektywy dla wykresów trójwymiarowych
	okno zaawansowanych opcji edycji wykresu
	przełączanie w tryb przesuwania wykresu za pomocą myszy lub zaznaczania obszaru do powiększenia
	zmiana organizacji serii wykresu (w kolumnach / w wierszach)
	zapis ustawień wykresu jako szablonu
	użycie zapisanego szablonu do formatowania obecnego wykresu

Przycisk zaawansowanych opcji zawiera bardzo szeroki asortyment opcji i ustawień, jak typy i kolory serii; położenie, kolory, czcionki takich elementów jak: tytuł, legenda, etykiety osi, etykiety punktów; widoczność i skale poszczególnych osi oraz wiele innych.

3.5.2 Szablony wykresów

Program pozwala na automatyczne formatowanie wykresów zgodnie z kilkunastoma predefiniowanymi schematami. Następnie każdy wykres można dowolnie zmieniać za pomocą zaawansowanych opcji formatowania.

Aby takie formatowanie nie było konieczne dla każdego kolejnego wykresu, sformatowany ręcznie wykres można zapisać jako szablon. Następnie, przy tworzeniu nowego wykresu można od razu zastosować zapisany już szablon. Można go też użyć do formatowania już istniejących wykresów.

Jeżeli tworzymy wykres, to zapisane szablony znajdują się na zakładce **Szablony wykresów** okna typów wykresów. Aby zapisać wykres jako szablon, należy użyć przycisku:

Aby zastosować zapisany szablon do aktualnego wykresu, należy użyć przycisku:

3.5.3 Kopiowanie wykresów do schowka

Wykresy można kopiować do schowka za pomocą przycisku:

Następnie taki wykres można wkleić do innej aplikacji, np. arkusza kalkulacyjnego czy programu prezentacyjnego.

Należy jednak zwrócić uwagę, że wykres kopiowany jest jako obrazek - nie kryją się za nim dane, po których zmianie wykres zostanie automatycznie zaktualizowany (tak się dzieje tylko w raportach).

Aby przenieść wykresy wraz z danymi, należy skorzystać z [eksportu](#) raportów (omówionego w rozdziale [Raporty](#)).

4 Raporty

W programie YAC Data Analyzer raporty są plikami, w których może znajdować się jedna lub więcej analiz (gdzie analiza, to zestaw tabel i wykresów).

W menu **Raport** znajdziecie Państwo różne funkcje obsługujące pliki raportów.

4.1 Zapisywanie i otwieranie

Nowo tworzony raport można oczywiście zapisać na dysk. W tym celu należy wybrać **Raport | Zapisz** lub **Raport | Zapisz jako...**

W menu **Raport | Ostatnie** dostępne są wszystkie ostatnio otwierane raporty. Po wybraniu jednego z nich, raport zostanie otwarty. Menu **Raport | Otwórz...** pozwala otworzyć dowolny raport. Pliki raportów mają rozszerzenie `.dar` (Data Analyzer Report).

Uwaga

Raporty mogą być otwierane tylko pod programem YAC Data Analyzer. Wszelako tabele i wykresy można kopiować do schowka lub [eksportować](#) do innych programów.

4.2 Przenoszenie i kopiowanie elementów

Do przenoszenia elementów w ramach raportu służą przyciski:

znajdujące się nad spisem treści raportu.

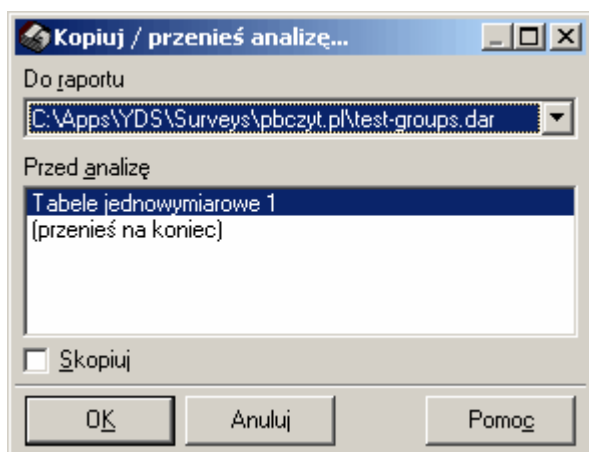
Poszczególne elementy raportu (analizy, tabele, wykresy) można kopiować za pomocą przycisku:

Tabela zostanie skopiowana wraz z wykresami do niej należącymi. Nowa tabela zostanie umieszczona w tej samej analizie, co tabela oryginalna (co powoduje, że edycja parametrów w jednej tabeli będzie odzwierciedlona w tabeli drugiej).

Wykres zostanie skopiowany jak kolejny wykres należący do tej samej tabeli.

Natomiast kopiowanie analiz pozwala na kopiowanie / przenoszenie analiz w ramach jednego raportu lub też między różnymi raportami:

W polu **Do raportu** należy wybrać jeden z otwartych raportów, do którego należy przenieść / skopiować analizę. Domyślnie zostanie tu wybrany aktualny raport.

W polu **Przed analizę** należy wybrać miejsce w raporcie, gdzie należy umieścić przenoszoną / kopiowaną analizę.

Ustawienie pola **Skopiuj** decyduje o tym, czy raport zostanie przeniesiony (pole odznaczone), czy skopiowany (pole zaznaczone).

4.3 Druk i eksport

Raporty (wszystkie lub tylko ich wybrane elementy) można także drukować (menu **Raport | Drukuj...**) i eksportować do programu MS Excel (menu **Raport | Eksportuj...**).

W tym drugim przypadku, tabele i wykresy zostaną skopiowane jako kolejne arkusze w jednym skoroszycie. Przy czym wykresy będą standardowymi wykresami Excela opartymi na wyeksportowanych tabelach (więc zmiany danych w tabeli będą odzwierciedlane na wykresach). Ponieważ jednak w Excelu nie ma wszystkich opcji formatowania wykresów dostępnych w programie YAC Data Analyzer, wyeksportowane wykresy mogą wyglądać nieco inaczej niż oryginalne.

5 Przykłady

W niniejszym rozdziale omówione zostały typowe zagadnienia analizy danych (w zakresie programu YAC Data Analyzer) wraz z opisem poszczególnych kroków, które należy wykonać w aplikacji, aby przeprowadzić przedstawione analizy.

Opisując dalej przykłady zakładamy, że program został uruchomiony i [otwarte zostało już jakieś badanie](#).

Uwaga

Nazwy pytań oraz wyniki przedstawione w kolejnych punktach są zupełnie fikcyjne.

5.1 Rozkład odpowiedzi z jednego lub wielu pytań

Na przykład chcemy sprawdzić, których producentów płyty główne znajdują się w komputerach respondentów oraz jaka jest wielkość zainstalowanej pamięci operacyjnej.

Kroki:

1. W menu **Analiza** należy wybrać pozycję **Nowa...** (lub nacisnąć skrót **Ctrl+N**).
2. W zakładce **Analizy ogólne** okna dialogowego **Nowa analiza** należy wybrać kreator **Tabele jednowymiarowe**.
3. Jeżeli następnie pojawi się okno dialogowe wyboru fal (otwarte badanie jest badaniem wielofalowym), należy kliknąć przycisk **Dalej** (na razie analiza po falach nas nie interesuje).
4. W oknie dialogowym wyboru grup docelowych także należy kliknąć przycisk **Dalej** (na razie robimy analizę dla całej próby).
5. W oknie dialogowym **Pytania** należy w lewej liście odnaleźć interesujące nas pytania. Aby pytania te zostały uwzględnione w analizie, należy je przenieść do prawej listy za pomocą podwójnego kliknięcia lub przycisku **Dodaj >>**. Wybieramy pytania **"Płyta główna"** oraz **"Pamięć"**.
6. W oknie dialogowym **Statystyki** program zaproponuje wyświetlenie statystyk **Liczebność (ważona)** oraz **Procenty w kolumnach**. Przy obliczaniu rozkładów częstości te statystyki wystarczą. Należy więc nacisnąć przycisk **Dalej**.
7. W dialogu końcowym kreatora należy nacisnąć przycisk **Zakończ**.

Przykładowe wyniki analizy:

	A	B	C
1		Cnt [W]	Col [%]
2	Marginesy	2 000	2 000
3	Płyta główna		
4	Abit	193	9,7
5	Asus	261	13,1
6	ECS	449	22,5
7	MSI	253	12,7
8	Shuttle	507	25,4
9	inna	337	16,9
10	Pamięć		
11	64 MB	253	12,7
12	128 MB	465	23,3
13	256 MB	517	25,9
14	512 MB	516	25,8
15	1024 MB	249	12,5

5.2 Średnie z jednego lub wielu pytań

Na przykład chcemy sprawdzić, jaka jest średnia wielkość gospodarstwa domowego w badanej próbie.

Kroki:

1. W menu **Analiza** należy wybrać pozycję **Nowa...** (lub nacisnąć skrót **Ctrl+N**).
2. W zakładce **Analizy ogólne** okna dialogowego **Nowa analiza** należy wybrać kreator **Tabele jednowymiarowe**.
3. Jeżeli następnie pojawi się okno dialogowe wyboru fal (otwarte badanie jest badaniem wielofalowym), należy kliknąć przycisk **Dalej** (na razie analiza po falach nas nie interesuje).
4. W oknie dialogowym wyboru grup docelowych także należy kliknąć przycisk **Dalej** (na razie robimy analizę dla całej próby).
5. W oknie dialogowym **Pytania** należy w lewej liście odnaleźć interesujące nas pytania. Aby pytania te zostały uwzględnione w analizie, należy je przenieść do prawej listy za pomocą podwójnego kliknięcia lub przycisku **Dodaj >>**. Wybieramy pytanie **"Wielkość gosp. domowego"**.
6. W oknie dialogowym **Statystyki** program zaproponuje wyświetlenie statystyk **Liczebność (ważona)** oraz **Procenty w kolumnach**. Inne statystyki można dodawać z lewej listy do prawej przez podwójny klik na lewej liście. Statystyki można usunąć z prawej listy (wybranych statystyk) przez podwójny klik na nazwie statystyki w prawej liście. Po dodaniu do wybranych statystyk **Średnich w kolumnach** należy nacisnąć przycisk **Dalej**.
7. W dialogu końcowym kreatora należy nacisnąć przycisk **Zakończ**.

Przykładowe wyniki analizy:

	A	B	C	D
1		Cnt (w/)	Col (%)	ColMean
2	Marginesy	2 000	2 000	2 000
3	Wielkość gosp. domowego			
4	1 osoba [1]	269	13,5	3,00
5	2 osoby [2]	472	23,6	
6	3 osoby [3]	506	25,3	
7	4 osoby [4]	502	25,1	
8	5 osób lub więcej [5]	251	12,6	

Odpowiedzi są wyświetlone, gdyż obok średnich wybraliśmy statystyki rozkładowe. Przy każdej odpowiedzi wyświetlony jest kod, który brany jest do obliczenia średniej. Gdybyśmy w kroku 6 oprócz dodania średnich usunęli statystyki **Liczebność (ważona)** i **Procenty w kolumnach**, tabela miałaby postać:

	A	B
1		ColMean
2	N =	2 000
3	Wielkość gosp. domowego	
4	[1; 2; 3; 4; 5]	3,00

Pod tekstem **"Wielkość gosp. domowego"** wyświetlone są kody odpowiedzi, z których liczona jest średnia.

5.3 Wyniki w wybranej grupie docelowej

Na przykład chcemy sprawdzić, jakie są dochody gospodarstw domowych respondentów z wyższym wykształceniem.

Kroki:

1. W menu **Analiza** należy wybrać pozycję **Nowa...** (lub nacisnąć skrót **Ctrl+N**).
2. W zakładce **Analizy ogólne** okna dialogowego **Nowa analiza** należy wybrać kreator **Tabele jednowymiarowe**.
3. Jeżeli następnie pojawi się okno dialogowe wyboru fal (otwarte badania jest badaniem wielofalowym), należy kliknąć przycisk **Dalej** (na razie analiza po falach nas nie interesuje).
4. W oknie dialogowym wyboru grup docelowych należy znaleźć pytanie "Wykształcenie". Po jego wyborze w liście pod lewą listą pytań zostaną wyświetlone odpowiedzi: "podstawowe", "zasadnicze zawodowe", "średnie" oraz "wyższe". Podwójny klik na ostatniej odpowiedzi doda respondentów jej udzielających do grupy docelowej. Następnie należy kliknąć przycisk **Dalej**.
5. W oknie dialogowym **Pytania** należy w lewej liście odnaleźć interesujące nas pytania. Aby pytania te zostały uwzględnione w analizie, należy je przenieść do prawej listy za pomocą podwójnego kliknięcia lub przycisku **Dodaj >>**. Wybieramy pytanie "Całkowity dochód gosp. domowego".
6. W oknie dialogowym **Statystyki** program proponuje wyświetlenie statystyk **Liczebność (ważona)** oraz **Procenty w kolumnach**. Przy obliczaniu rozkładów częstości te statystyki wystarczą. Należy więc nacisnąć przycisk **Dalej**.
7. W dialogu końcowym kreatora należy nacisnąć przycisk **Zakończ**.

Przykładowe wyniki analizy:

	A	B	C
1		Cnt (w)	Col (%)
2	Marginesy	192	192
3	Całkowity dochód gosp. domowego		
4	do 750 PLN	11	5,7
5	751-1000 PLN	18	9,4
6	1001-1250 PLN	43	22,4
7	1251-1500 PLN	25	13,0
8	1501-2000 PLN	18	9,4
9	powyżej 2000 PLN	21	10,9
10	odmowa odpowiedzi	56	29,2

Definicja grupy docelowej przedstawiona jest pod tabelą w zakładce **Uwagi**.

5.4 Porównanie wyników w dwóch grupach docelowych

Na przykład chcemy sprawdzić, jakie są dochody gospodarstw domowych respondentów z wyższym wykształceniem w porównaniu do dochodów gospodarstw domowych respondentów z wykształceniem innym niż wyższe.

Kroki:

1. W menu **Analiza** należy wybrać pozycję **Nowa...** (lub nacisnąć skrót **Ctrl+N**).
2. W zakładce **Analizy ogólne** okna dialogowego **Nowa analiza** należy wybrać kreator **Porównanie dwóch grup docelowych**.
3. Jeżeli następnie pojawi się okno dialogowe wyboru fal (otwarte badania jest badaniem wielofalowym), należy kliknąć przycisk **Dalej** (na razie analiza po falach nas nie interesuje).
4. W oknie dialogowym wyboru pierwszej grupy docelowej należy znaleźć pytanie "Wykształcenie". Po jego wyborze w liście pod lewą listą pytań zostaną wyświetlone odpowiedzi: "podstawowe", "zasadnicze zawodowe", "średnie" oraz "wyższe". Podwójny klik na ostatniej odpowiedzi doda respondentów jej udzielających do grupy docelowej. Następnie należy kliknąć przycisk **Dalej**.
5. W oknie dialogowym wyboru drugiej grupy docelowej należy z tego samego pytania przenieść do grupy docelowej pozostałe odpowiedzi.
6. W oknie dialogowym **Pytania** należy w lewej liście odnaleźć interesujące nas pytania. Aby pytania te zostały uwzględnione w analizie, należy je przenieść do prawej listy za pomocą podwójnego kliknięcia lub przycisku **Dodaj >>**. Wybieramy pytanie "Całkowity dochód gosp. domowego".
7. W oknie dialogowym **Statystyki** program zaproponuje szereg statystyk, które mogą być użyte do analizy wyników. Można nacisnąć przycisk **Dalej** lub zmienić wybrane statystyki.
8. W dialogu końcowym kreatora należy nacisnąć przycisk **Zakończ**.

Przykładowe wyniki analizy:

	A	B	C	D
1		Marginesy	Grupa docelowa 1	Grupa docelowa 2
2	N =	2 000	192	1 794
3	Całkowity dochód gosp. domowego			
4	do 750 PLN	5,3	5,7	5,4
5	751-1000 PLN	15,8	9,4	16,5
6	1001-1250 PLN	16,6	22,4	15,9
7	1251-1500 PLN	13,5	13,0	13,4
8	1501-2000 PLN	9,9	9,4	9,9
9	powyżej 2000 PLN	9,3	10,9	9,1
10	odmowa odpowiedzi	29,7	29,2	29,8

Definicje grup docelowych przedstawione są pod tabelą w zakładce **Uwagi**.

5.5 Sprawdzenie związku między dwoma pytaniami

Na przykład chcemy sprawdzić, jak dochody gospodarstw domowych zależą od regionu.

Kroki:

1. W menu **Analiza** należy wybrać pozycję **Nowa...** (lub nacisnąć skrót **Ctrl+N**).
2. W zakładce **Analizy ogólne** okna dialogowego **Nowa analiza** należy wybrać kreator **Tabele dwuwymiarowe**.
3. Jeżeli następnie pojawi się okno dialogowe wyboru fal (otwarte badanie jest badaniem wielofalowym), należy kliknąć przycisk **Dalej** (na razie analiza po falach nas nie interesuje).
4. W oknie dialogowym wyboru grup docelowych także należy kliknąć przycisk **Dalej** (na razie robimy analizę dla całej próby).
5. W oknie dialogowym **Pytania - w kolumnach** należy w lewej liście odnaleźć interesujące nas pytania. Aby pytania te zostały uwzględnione w analizie, należy je przenieść do prawej listy za pomocą podwójnego kliknięcia lub przycisku **Dodaj >>**. Wybieramy pytanie *"Całkowity dochód gosp. domowego"*.
6. W oknie dialogowym **Pytania - w wierszach** należy wybrać pytanie *"Nowe województwo"*.
7. W oknie dialogowym **Statystyki** program zaproponuje szereg statystyk, które mogą być użyte do analizy wyników. Można nacisnąć przycisk **Dalej** lub zmienić wybrane statystyki.
8. W dialogu końcowym kreatora należy nacisnąć przycisk **Zakończ**.

Przykładowe wyniki analizy (poniżej przedstawiona jest tylko część większej tabeli):

	A	B	C	D	E
1		N =	Całkow		
2			do 750 PLN	751-1000 PLN	1001-1250 PLN
3	Marginesy	2 000	5,3	15,8	16,6
4	Nowe województwo				
5	dolnośląskie	122	3,3	19,7	18,0
6	kujawsko-pomorskie	107	5,6	15,0	19,6
7	lubelskie	94	4,3	18,1	19,1
8	lubuskie	57	5,3	22,8	8,8
9	łódzkie	177	3,4	13,6	20,3
10	małopolskie	176	3,4	14,8	10,8
11	mazowieckie	255	5,1	15,7	16,5
12	opolskie	48	12,5	16,7	16,7
13	podkarpackie	92	7,6	20,7	16,3
14	podlaskie	61	8,2	16,4	11,5
15	pomorskie	94	5,3	19,1	18,1
16	śląskie	304	5,6	11,8	17,8
17	świętokrzyskie	85	4,7	17,6	11,8
18	warmińsko-mazurskie	91	9,9	15,4	18,7
19	wielkopolskie	153	4,6	15,7	15,7
20	zachodniopomorskie	84	6,0	13,1	19,0

5.6 Trendy zachowań konsumenckich

Na przykład chcemy sprawdzić, jak dochód gospodarstw domowych zmieniał się w czasie.

Uwaga

Opisywany poniżej sposób analizy tego typu danych zakłada, że badanie jest wielofalowe.

Kroki:

1. W menu **Analiza** należy wybrać pozycję **Nowa...** (lub nacisnąć skrót **Ctrl+N**).
2. W zakładce **Analizy ogólne** okna dialogowego **Nowa analiza** należy wybrać kreator **Porównanie fal**.
3. W oknie dialogowym wyboru fal należy kliknąć przycisk **Dalej** aby sprawdzić trendy po wszystkich falach.
4. W oknie dialogowym wyboru grup docelowych także należy kliknąć przycisk **Dalej** (na razie robimy analizę dla całej próby).
5. W oknie dialogowym **Pytania** należy w lewej liście odnaleźć interesujące nas pytania. Aby pytania te zostały uwzględnione w analizie, należy je przenieść do prawej listy za pomocą podwójnego kliknięcia lub przycisku **Dodaj >>**. Wybieramy pytanie *"Całkowity dochód gosp. domowego"*.
6. W oknie dialogowym **Statystyki** program zaproponuje szereg statystyk, które mogą być użyte do analizy wyników. Można nacisnąć przycisk **Dalej** lub zmienić wybrane statystyki.
7. W dialogu końcowym kreatora należy nacisnąć przycisk **Zakończ**.

Przykładowe wyniki analizy (poniżej przedstawiona jest tylko część większej tabeli):

	A	B	C	D	E
1		Marżinesy	Fala 10	Fala 9	Fala 8
2	N =	2 000	200	200	200
3	Całkowity dochód gosp. domowego				
4	do 750 PLN	5,3	12,5	5,0	4,0
5	751-1000 PLN	15,8	12,0	21,0	14,5
6	1001-1250 PLN	16,6	13,5	13,5	17,0
7	1251-1500 PLN	13,5	12,0	13,0	17,5
8	1501-2000 PLN	9,9	8,0	15,5	8,5
9	powyżej 2000 PLN	9,3	14,0	7,0	14,0
10	odmowa odpowiedzi	29,7	28,0	25,0	24,5

5.7 Rozkład odpowiedzi z pytania złożonego

Pytania złożone to pytania, które w kwestionariuszu mają na ogół postać tabeli lub baterii skal. Poniżej podane są przykłady takich pytań:

Proszę powiedzieć, na ile Pan/i zgadza się z następującymi stwierdzeniami:

	<i>zdecydowanie się zgadzam</i>	<i>raczej się zgadzam</i>	<i>raczej się nie zgadzam</i>	<i>zdecydowanie się nie zgadzam</i>
<i>uwielbiam pizzę</i>				
<i>boję się pajaków</i>				
<i>abonament RTV należy znieść</i>				

Tego typu pytaniem będzie także:

Do których marek pasują podane stwierdzenia (możliwość wyboru wielu marek dla każdego stwierdzenia)?

	<i>marka A</i>	<i>marka B</i>	<i>marka C</i>
<i>dobra goryczka</i>			
<i>ładny kolor</i>			
<i>odpowiednio mocne</i>			
<i>w dobrej cenie</i>			

Do analizy takich pytań służy kreator **Pytania złożone**.

Uwaga

Kreator ten będzie dostępny, o ile w badaniu zdefiniowane zostały pytania złożone.

Kroki:

1. W menu **Analiza** należy wybrać pozycję **Nowa...** (lub nacisnąć skrót **Ctrl+N**).
2. W zakładce **Analizy ogólne** okna dialogowego **Nowa analiza** należy wybrać kreator **Pytania złożone**.
3. Jeżeli następnie pojawi się okno dialogowe wyboru fal (otwarte badanie jest badaniem wielofalowym), należy kliknąć przycisk **Dalej** (na razie analiza po falach nas nie interesuje).
4. W oknie dialogowym wyboru grup docelowych także należy kliknąć przycisk **Dalej** (na razie robimy analizę dla całej próby).
5. W oknie dialogowym **Pytania** należy w lewej liście odnaleźć interesujące nas pytania. Wyświetlone są tylko dostępne pytania złożone. Jedno z nich należy przenieść do prawej listy za pomocą podwójnego kliknięcia lub przycisku **Dodaj >>**.
6. W oknie dialogowym **Statystyki** program zaproponuje szereg statystyk, które mogą być użyte do analizy wyników. Można nacisnąć przycisk **Dalej** lub zmienić wybrane statystyki.
7. W dialogu końcowym kreatora należy nacisnąć przycisk **Zakończ**.

Przykładowe wyniki analizy:

	A	B	C	D	E	F
1		Opinie x Oceny - Oceny				
2		zdecydowanie się...	raczej się nie zga...	ani się zgadza, an...	raczej się zgadza	zdecydowanie się...
3	Opinie x Oceny - Opinie					
4	Opinia A	30,0	30,0	20,0	10,0	10,0
5	Opinia B	50,0	50,0	0,0	0,0	0,0
6	Opinia C	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
7	Opinia D	20,0	30,0	10,0	30,0	10,0